

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และศิษย์เก่า
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

RILCA

Newsletter

Inclusive Society

พบกับจดหมายข่าว ปีที่ 38 ฉบับที่ 3 ในเดือนธันวาคม 2562

RILCA RESEARCH

พื้นที่กำลังการทำงานข้ามศาสตร์

COLORS OF CULTURE

ก้าวสู่ 31 ปี กับการสืบทอดมรดกภูมิปัญญา

RILCA LIFESTYLE

กาญจนบุรี...ศักดิ์ศรีแห่งสงคราม

ภาษา

สหเพลงกล่อมลูก

summc: https://www.rajuogongchang.com/products/palm-leaf-fish-mobile/

EDITOR'S TALK

บก. ชวนคุย

สวัสดีท่านผู้อ่านทุกท่าน

รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน

รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและบริการวิชาการ
บรรณาธิการ

snomnian@hotmail.com

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในวันที่ 12 สิงหาคม นี้ จดหมายข่าวจึงขอนำเสนอเรื่องเล่าจากปก “ภาษาในเพลงกล่อมลูก” จากภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย ผ่าน “การประกวดขับร้องเพลง กล่อมลูกสี่ภาค” ที่ก้าวเข้าสู่ปีที่ 32 แล้ว

พบกับ “การฝึกกำลังการทำงานข้ามศาสตร์สู่องค์ความรู้ พหุศาสตร์ในรูปแบบดิจิทัล” ที่บูรณาการภาษาศาสตร์และพหุศาสตร์ เข้ากับเทคโนโลยีเพื่อเก็บบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น ในคอลัมน์วิจัยสู่สังคม และพบกับหลักสูตรที่สร้างผลงานวิจัยระดับนานาชาติในประเด็น ความหลากหลายทางวัฒนธรรม “หลักสูตรปริญญาเอก สาขาพหุวัฒนธรรม ศึกษา (นานาชาติ)” ในคอลัมน์หลักสูตรสนทนา

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องราวของการมอบความรักและโอกาสการเรียนรู้ (The Power of Arts and Music) ให้กับเด็กมูลนิธิคริสเตียนเพื่อ เด็กพิการด้วยพลังแห่งดนตรี โดย Dr.Todd and Dr.Mary Saurman “ทริปนี้ที่รอคอย: RILCAไปกัน (เขา) ใหญ่” จากคณะกรรมการสวัสดิการ และคุณค่าทางวัฒนธรรมของเรือนไทย มหาวิทยาลัยมหิดล อีกด้วย

RILCA Newsletter เปิดรับความคิดเห็นจากผู้อ่าน รวมถึง บทความสร้างสรรค์ที่จะช่วยกันสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านภาษาและ วัฒนธรรม แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดีครับ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

ข้อมูลติดต่อ

rilca.mu@gmail.com

02-800-2308-14

https://lc.mahidol.ac.th

02-800-2332

ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วัลัญจิต ศศิวงศาโรจน์

บรรณาธิการ : รศ.ดร.สิงหนาท น้อมเนียน

กองบรรณาธิการ :

รศ.ดร.นันทิยา ดวงกุ่มเมศ

ดร.สุภาพร ชาญรัตน์

ผศ.ดร.ชญานี เหมือนจันทร์ชัย

ดร.จิตกานต์ จินาภิรักษ์

ผศ.ดร.วนบพว วงศ์กาฬสินธุ์

นางสาวมิรินดา บุรรุ่งโรจน์

นายวิระพงษ์ มีสถาน

นางสาวสลลทิพย์ ชีระภากร

นางเบญจวรรณ เตชะเสน

นางสาวพัชชญาน์ วัฒนบัว

พิสูจน์อักษร : นางพัชชา แฉ่งพานิช

ประสานงานกลาง : นายจิรวรรษ อรรถชวยเกี

ออกแบบรูปเล่ม : นายจิรวรรษ อรรถชวยเกี นายกศพร ทับวงษ์

01 - 02 เรื่องเล่าจากปก

ภาษาในเพลงกล่อมลูก

01-02

03 เล่าเรื่องราว

ทริปนี้ที่รอคอย RILCA ไปกัน (เวิฯ) ใหญ่

04 - 05 วิจัยเพื่อสังคม

พนักำกำลังการทำงานข้ามศาสตร์

04-05

06 - 08 รอบรู้ริลก้า

งาน / กิจกรรมสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

09 - 10 เสียงจากประชาชน

11 - 12 หลักสูตรสนทนา

หลากหลายวัฒนธรรม สานสัมพันธ์ในความต่าง

13 ลีลาวัฒนธรรม

ก้าวสู่ 31 ปีกับการสืบทอดมรดกภูมิปัญญา

13

14 ร้อยตำนานล้านเรื่องเล่า

กาญจนบุรี...ศักดิ์ศรีแห่งสงคราม

14

15 ปฏิทินข่าวสาร

งาน / กิจกรรมสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

จดหมายข่าวสถาบันฯ

รูปแบบ : E - Newsletter

กำหนดการเผยแพร่ :

ฉบับที่ 1 : ทุกเดือนเมษายน

ฉบับที่ 2 : ทุกเดือนสิงหาคม

ฉบับที่ 3 : ทุกเดือนธันวาคม

จดหมายข่าวย้อนหลัง และข่าวสารเพิ่มเติม :

rilca.mu@gmail.com

<https://lc.mahidol.ac.th/RILCAnewsletter>

02-800-2308-14

RILCA,
Mahidol University

ภาษา

เพลงกล่อมลูก

เรื่อง: นายวีระพงศ์ มีสกาน

นักปฏิบัติการวิจัย (ผู้ชำนาญการพิเศษ) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ภาษา เป็นปรากฏการณ์หนึ่งของมนุษย์แต่ละหมู่เหล่า ที่ร่วมตกลงกันว่า จะออกเสียงเช่นไรและจะให้ความหมายอย่างไร ดังจะพบว่า กลุ่มคนที่อยู่ต่างซีกโลก ต่างประเทศ หรือแม้ต่างจังหวัด มักจะมีถ้อยสำเนียงในภาษาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ด้วยเหตุที่ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ที่ต้องมีการสอน หรือการเลียนแบบ ต่างกับสัญชาตญาณที่เป็นสิ่งที่ติดตรึงมาในคนและสัตว์

เพลงกล่อมลูก เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งซึ่งมีอยู่ในหลายชาติหลากหลายภาษา แต่ไม่ว่าจะเป็นชาติใดก็ย่อมต้องขับกล่อมด้วยวัฒนธรรมภาษาของตนเอง ซึ่งโดยหน้าที่ของเพลงดังกล่าว คือทำให้ลูกเคลิ้มและหลับในที่สุด แต่สิ่งที่แทรกเสริมอยู่ในเนื้อเพลงกล่อมลูก คือการสอนภาษา

กล่าวเฉพาะในสังคมไทยนั้น เพลงกล่อมลูกมีอยู่ทุกภาคของประเทศไทย และแม้เมื่อศึกษาถึงรายละเอียด ก็ยังพบอีกว่า เพลงกล่อมลูกมีอยู่ตามชนเผ่า หรือกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่ร่วมอยู่ในผืนแผ่นดินไทยด้วยเช่นกัน

เพลงกล่อมลูก ไม่ได้มีข้อกำหนดในเรื่องของระดับโน้ตที่สร้างขึ้นมาจากคนนอกสังคม กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ เพลงกล่อมลูก เป็นการสร้างสรรค์ขึ้นมาด้วยแบบแผนของวัฒนธรรมทางภาษาที่ไม่ได้รับอิทธิพลทางด้านการดนตรีหรือศีกทวิที่ซับซ้อน ในทางตรงกันข้าม เป็นการนำคำในภาษาที่ใช้สื่อสารกันในท้องถิ่นหรือในชุมชนของตนเองมาร้อยเรียง แล้วก็ขับให้มีความทำนองเนิบช้า ด้วยเหตุนี้ ภาษาในเพลงกล่อมลูกจึงเป็นคำตรงไปตรงมา ไม่ผ่านกระบวนการเอื้อนหรือแปรเสียงให้บิดผิดเพี้ยน

และไม่มีพันธนาการด้านระดับเสียงโน้ตที่กำหนดขึ้นไว้ก่อนมากำกับให้เสียความ

การจะเข้าใจภาษาในเพลงกล่อมลูก จำเป็นอย่างยิ่งต้องเข้าใจแบบแผนทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นประกอบด้วย อีกประการหนึ่งนั้น เพลงกล่อมลูก สร้างสรรค์ขึ้นมาจากสังคมเกษตรกรรม คำศัพท์ส่วนใหญ่จึงพาดพิงถึงวิถีชีวิตแบบพื้นบ้าน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติพืช สัตว์ คำเรียกขานตามแต่ละภูมิภาคกำหนดเรียก

จะแอ้วกาดแลง ซื่อเข้าซื่อแก้ง, ฮ้อยดอกไม้ ไปแอ้วต้าแป เป็นชายแห ชายฝืนแผ่นผ้า, จ่ากินบ่าเกี๋ยง จ่ากินบ่าโอ บะใส่ตักโต ตัวใหญ่บ่หน้อย, อื้อจ่าๆ หลับสองตำ อี้หล้า น้อยของแม่เฮย หลับหื้อจั้นๆ เจ้อหนา ฯลฯ

นกแจนแวน, กกไม้เน็ง, เห็นบ่แพ้, ขาหนึ่งผู้ขาหนึ่งเหยียด ซอย, นอนอู่ผ้าสองวาแม่เจ้าตำ นอนอู่ไม้สองป้องพ่อเจ้า สาน, เอาไปเพลเจ้าห้วยบ่-อยาก เอาไปฝากจัวน้อยล็กกิน, ลูกซ้อยให้ฮ้อยากกินไข่แมงอี ลูกซ้อยให้ฮ้อยากกินปีจักจั้น ฯลฯ

เจ้าเนื้อเย็น, ร้อยซ่งของแม่คนดี, นาฬิกาต้นเดียว, แม่กา บินมาก่อน แม่เหยี่ยวร้อนมาทีหลัง, เดือนหงายเอย ดาวกระจายทรงกลด อุ่มเจ้าขึ้นใส่รถ ว่าจะพาไปชมเดือน อูแม่เนา, วันนีเอย พี่จะไปศาลายา ไปพบแม่แก้วตาเอย เจ้าตักน้ำมารดพลู ฝนฟ้าเจ้าข้าเอย ตกลงมาให้ซู่ๆ ให้เย็น ทั้งรากพลูเอย ฯลฯ

ไปซุดมัน มันไม่ลงหัว แผ่นดินดีแต่พันธุ่มันนั้นมันชั่ว, นกเวกบินสูงเทียมเมฆ คาบดอกเกษร ปีกหนึ่งลายๆ พี่ชายเอาไปทำหัวหมอน ปีกหนึ่งยังอ่อนหัวหมอนรัง นอกเอย, ท่าเอย ไก่แจ้วายน้ำซรอสแสรไปขอมเมีย ชันหมาก ลอยน้ำเสย เอาไรขอเมียละไก่แจ้เอย, ท่าเอย นอนเถิด หน้อยนอน อย่าอ่อนอย่ากวน อย่าคร้าอย่าครวญ แม่จะ ร้องเพลงให้ฟัง, ท่าเอย ไก่เถื่อนชันเตือนทั้งบ้าน ลูกสาว ซี้คร้าน นอนให้แม่ปลุก แม่เอาด้ามขวานไปตีวานดั่งปลุก นอนให้แม่ปลุก ลูกสาวซี้คร้านการ ฯลฯ

ภาษาในเพลงกล่อมลูก จึงช่วยเก็บงำ หรือรักษารูปคำและบริบทของ การปรากฏของคำไว้ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างภาษาในเพลงกล่อมลูกทั้ง ๔ ภาค เช่น

เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง แต่คำศัพท์และความหมายของภาษาใน เพลงกล่อมลูกไม่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งเป็นหลักฐานทางวิชาการว่า ครั้งหนึ่งในสังคมเคยใช้คำเช่นนี้ และมีความหมายเป็นการเฉพาะ ถ้าหากคน รุ่นปัจจุบันไม่ศึกษาเรียนรู้เอาไว้ คำเหล่านี้ก็จะกลายเป็นคำเก่าคร่ำครึ จนบางครั้งไม่สามารถหยั่งทราบความหมายไปในที่สุด

นอกจากความหมายที่มีประจำอยู่ในศัพท์แล้ว การออกเสียงคำศัพท์ ก็มีส่วนสำคัญในระบบภาษา กล่าวคือ แต่ละคำมีหน่วยเสียงเฉพาะ ไม่สามารถนำเสียงอื่นมาทดแทนได้ เช่น คำว่า ยาว ในภาษาถิ่นเหนือ และ ถิ่นอีสาน ออกเป็นเสียง ญ นาสิก หรือเสียง ญ ขึ้นจุมก บรรดาบุตรหลาน ที่เคยได้ยินได้ฟังเสียงเช่นนี้ ก็จะจดจำและเข้าใจว่า เสียงในภาษาท้องถิ่น ของตนต้องออกเสียงเช่นไรจึงจะถูกต้อง

ภาษาในเพลงกล่อมลูก จึงเป็นทั้งปรากฏการณ์ เป็นแบบแผนทาง วัฒนธรรม เป็นปฐมบทของการสอนภาษาที่อิงแอบแนบชิดกับวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี สมควรมีการอนุรักษ์ สืบสาน และวิจัยอย่างละเอียดรอบด้าน

กรีปนี้ที่รอกอย RILCA ไปกัน (เขา) ใหญ่

เรื่อง: คณะกรรมการสวัสดิการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

กิจกรรมทัศนศึกษาประจำปี 2562 ของบุคลากรสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย เมื่อวันที่ 12-14 พฤษภาคม 2562 ณ เบลล์วิลล่า รีสอร์ท (เขาใหญ่) นครราชสีมา เป็นทริปที่คณะกรรมการสวัสดิการมุ่งมั่นตั้งใจและให้ความสำคัญด้วยความเชื่อมั่นว่า บุคลากรเป็นหัวใจที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ และบุคลากรที่มีความสุขมีความผูกพันต่อองค์กรจะทุ่มเทแรงกายแรงใจสร้างผลงานที่ดีให้กับองค์กร กิจกรรมนี้จึงออกแบบเพื่อสร้างความสุข สร้างความผ่อนคลาย และสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้กับบุคลากร ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษา 3 วัน 2 คืน

ทริปนี้ เริ่มต้นตั้งแต่เช้าตรู่ด้วยการกราบสักการะหลวงพ่อโตจำลองเพื่อเติมสติและความสุขใจ (Happy Soul) ทุกคนได้ผ่อนคลาย เพลิดเพลินกับทิวทัศน์ 2 ข้างทางตลอดเส้นทางศาลาขนาดใหญ่ (Happy Relax) ช่วงบ่ายหลายครอบครัวมาออกกำลังกาย (Happy Body) มาสนุกด้วยกันที่สระว่ายน้ำ ช่วงค่ำมีกิจกรรม Big Mountain RILCA Party ผ่านเกมส์สนุกๆ ที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมทั้งบุคลากรและครอบครัว

วันที่สอง สร้างความผูกพันของบุคลากรด้วยกิจกรรม **“ร่วมปลูกต้นไม้ RILCA”** และ **“45 ปี แห่งความผูกพัน RILCA”** เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรวมพลังสร้างสรรค์สามัคคี แก้ปัญหา ร่วมกัน แบ่งปันพลังแห่งความรัก ความปรารถนาดี ความเอื้ออาทร

ซึ่งกันและกัน และส่งมอบพลังให้แก่สถาบันฯ (Happy Heart และ Happy Society) ช่วงบ่ายมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่พิพิธภัณฑ์ และหอศิลปะ (Happy Brain) ไหว้หลวงพ่อกว (Happy Soul) การจัดการฟาร์มเห็ดเพื่อสุขภาพ (Happy Body) จิบกาแฟ ทานขนม และชมความงามของสถานที่ท่องเที่ยวบริเวณเขาใหญ่ (Happy Relax) คืนวันที่สอง อิ่มเอมกับการรับประทานอาหารค่ำพร้อมกับชมประมวลภาพกิจกรรมตลอด 2 วันที่ผ่านมา วันที่ 3 วันเดินทางกลับ ทุกคนได้พักผ่อนในรถ และแวะซื้อของฝากไปแจกกันไม่ไหว พวกเราถึงสถาบันฯ ช่วงบ่ายๆ โดยสวัสดิภาพ

ผลการประเมินการออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนถึงความพึงพอใจ และความประทับใจจากผู้ร่วมทริปถือเป็นกำลังใจให้กับทีมผู้จัด สิ่งที่มีผู้จัดภูมิใจเป็นอย่างยิ่งคือ การที่พวกเราได้รู้จักและเข้าใจสมาชิกในครอบครัว RILCA มากยิ่งขึ้น ความสุขใจที่ได้จากการแบ่งปัน และวัฒนธรรมแห่งความเอื้ออาทร เป็นพลังที่หล่อเลี้ยงให้ RILCA เดินไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง และสร้างงาม ขอขอบพระคุณทีมงานทุกคน และพี่น้อง RILCA ทุกท่าน ทั้งที่อยู่เบื้องหน้าและเบื้องหลัง มีส่วนช่วยให้กิจกรรมนี้สำเร็จลงได้อย่างราบรื่น

พนักงานกำลังการทำงานข้ามศาสตร์ สู่องค์ความรู้ด้านพฤกษศาสตร์รูปแบบดิจิทัล

เรื่อง: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อังสิทธิบุญพร

หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง “การบันทึกความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ของกลุ่มเขมรถิ่นไทยในรูปแบบดิจิทัล”

กลุ่มชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทยในประเทศไทยมีจำนวนประชากรประมาณ 1.4 ล้านคน อาศัยอยู่มากในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ จันทบุรี ตราด ฯลฯ เป็นกลุ่มที่มีภาษาและวัฒนธรรมของตนเองอย่างเด่นชัด รวมทั้งความรู้เรื่องพืชพรรณในป่าชุมชนที่พวกเขาใช้ประโยชน์ พืชบางชนิดใช้กิน บางชนิดใช้เป็นยารักษาโรค บางชนิดใช้ปลูกเป็นที่อยู่อาศัย องค์ความรู้เหล่านี้จะอยู่กับคนที่คลุกคลีหรือมีบรรพบุรุษในครอบครัวถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

อย่างไรก็ตามความเจริญในยุคปัจจุบัน รวมทั้งการศึกษาที่ต้องเรียนภาษาราชการ ภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพ ทำให้ภาษาท้องถิ่นมีความสำคัญลดน้อยลง ลูกหลานเขมรถิ่นไทยมีโอกาสอยู่กับผู้ใหญ่ในหมู่บ้านน้อยลง และอาจจะไม่มีโอกาสเรียนรู้ตามธรรมชาติกับคนในครอบครัว องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับพืชในป่าอาจจะสูญหายไปไม่ช้า และปัจจุบันพบว่าผู้สูงวัยที่มีความรู้เรื่องพืชในป่าก็มีจำนวนน้อยมากเช่นกัน

นักภาษาศาสตร์ที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล ทำงานร่วมกับชุมชนมานานกว่า 40 ปี ได้มีการบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่นๆ เช่น การจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ได้พูดภาษาไทย เป็นภาษาแรก การจัดทำศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น หรือการศึกษาพืชสมุนไพรในท้องถิ่นโดยความรู้พื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ เป็นต้น

ปัจจุบันหากนักวิชาการแต่ละสาขามีการทำงานร่วมกับนักวิชาการจากสาขาอื่นๆ จะทำให้สามารถขยายความคิดความอ่านและเข้าใจศาสตร์อื่นๆ มากขึ้น เช่นเดียวกับโครงการวิจัยนี้ นักภาษาศาสตร์ นักพฤกษศาสตร์ไปทำงานร่วมกับชุมชนเขมรถิ่นไทย เพื่อบันทึกองค์ความรู้เรื่องพืชในป่าในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งเป็นการต่อยอดจากความรู้ของคนในชุมชนในการ

Northern Khmer Name: กันตัง [kantrəŋ]
Scientific Name: *Micromelum* sp. Rutaceae
(Collected plant no.4)

Northern Khmer Name: ฝัก ฝัก (fak fak)
Scientific Name: *Zizia levincostoides* (L.)
(Collected plant no. 3)

Northern Khmer Name: ฝัก ฝัก (fak fak)
Scientific Name: *Palmaria* sp. Rhododendraceae
(Collected plant no. 4)

รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล ทั้งยังกระตุ้นให้ลูกหลานในชุมชนเห็น
ความสำคัญของภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้วย

จากฐานคิดที่ว่าคนเขมรถิ่นไทยต้องการบันทึกความรู้เรื่องพืชใน
ป่าตาแก้ว เพราะเกรงว่าความรู้เหล่านั้นจะหายไป นักภาษาศาสตร์ก็ไปช่วย
ในเรื่องการบันทึกภาพ เสียง วิดีโอ ที่มีคุณภาพ สำหรับผลิตสื่อการเรียนรู้
ที่เหมาะสมกับเยาวชนต่อไป และนักพฤกษศาสตร์ก็ร่วมให้ความรู้ในการ
เก็บตัวอย่างพืชเพื่อเก็บไว้ในหอพรรณไม้ และเปรียบเทียบกับชื่อวิทยาศาสตร์
ก็จะได้ทราบว่าพืชในท้องถิ่นนั้นเหมือนหรือต่างจากพืชในถิ่นอื่นๆ อย่างไร
มีชื่อเป็นภาษาท้องถิ่นอย่างไร ความรู้เหล่านี้จะไม่หายไปไหน แต่จะกลับคืน
สู่คนในชุมชนในรูปแบบสื่อเทคโนโลยีที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้เพียงแค่อิน
เทอร์เน็ต

กิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ของโครงการวิจัยนี้คือ การจัดประชุม
วิชาการนานาชาติ เนื่องจากเป็นความร่วมมือการวิจัยระหว่างสถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ม.มหิดล กับ SOAS, University of London
โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก Newton Fund, British Academy
และ สกว. โดยขยายขอบเขตการประชุมให้กว้างขวาง ภายใต้วางข้อ
“International Interdisciplinary Conference 2019 "On the Move:
Indigenous Knowledge, Language and Culture, Tourism and
Creative Economy in Asia and Beyond" แต่จะอย่างไรให้คนในชุมชน
ได้มีส่วนร่วมกับการประชุมในครั้งนี้ ปัญหาหลักคือเรื่องภาษา เพราะต้องใช้

ในการสื่อสาร ทีมผู้จัดประชุมจึงเสนอว่าควรใช้ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ
เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คนที่ไม่ชำนาญภาษาอังกฤษได้ร่วมนำเสนอ
ผลงาน และคนในชุมชนได้เข้าร่วมโดยไม่รู้สึกละอาย นอกจากนี้ยังได้
จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ปิซู จากจังหวัด
เชียงราย ไส้กุสุมาลย์จากจังหวัดสกลนคร และเขมรถิ่นไทยจากจังหวัดสุรินทร์
ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเข้าร่วมงานในครั้งนี้ ทีมผู้จัดจึงเพิ่มกิจกรรม
ศึกษาดูงานชุมชนมหาสวัสดิ์ในหัวข้อ “ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจัดการ
ท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน” โดยได้รับเกียรติจากปราชญ์ชุมชน นักวิชาการ
ท้องถิ่น และผู้นำชุมชนมาร่วมเสวนาพร้อมนำชมพื้นที่จริง นับว่าเป็นการ
ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและเพื่อคนในชุมชนอย่างแท้จริง

3rd AUN-CA Annual Meeting

18 มิถุนายน 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย นำโดย นายวาทีตต์ ดุริยอังกูร นักวิชาการวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนจากมหาวิทยาลัยมหิดล เข้าร่วมการประชุม AUN on Culture and the Arts ณ Guangxi University, Nanning สาธารณรัฐประชาชนจีน

เวทีแลกเปลี่ยนความรู้การทำงานข้ามศาสตร์ และการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษา

2-3 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดงานประชุมวิชาการนานาชาติ ในหัวข้อ “On the Move: Indigenous Knowledge, Language and Culture, Tourism and Creative Economy in Asia and Beyond” เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านงานวิจัยในประเด็นการทำงานข้ามศาสตร์ และการอนุรักษ์ฟื้นฟูภาษา

เชิดชูบทเพลงไทย (เพลงกล่อมลูก) ให้ตราตรึงใจชัณฉัตร

19 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดการประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูก 4 ภาค ปีที่ 31 รอบชิงชนะเลิศ เพื่อธำรงรักษาและฟื้นฟูวัฒนธรรมเพลงกล่อมลูกที่สืบทอดต่อกันมาอย่างยาวนาน และตระหนักถึงความสำคัญของเพลงกล่อมลูก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยในการดูแลอบรมสั่งสอนเด็ก

ก้าวสู่ปีที่ 46 สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

26 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดงานครบรอบ 45 ปี การก่อตั้งสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของวันดังกล่าว และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้รัก ผูกพัน และเป็นสิริมงคลของชาวสถาบันฯ

ต้อนรับคณะเยี่ยมชมจากมหาวิทยาลัยชั้นนำ (ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน)

10 พฤษภาคม 2562

รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ ต้อนรับ Ms.He Miao, Vice Chair, School Council, School of Foreign Languages, Yunnan University และคณะ ในโอกาสที่มาเยี่ยมชมและติดตามผลการเรียนภาษา-วัฒนธรรมไทยของนักศึกษา

เปิดโลกทัศน์ความเป็นไทย สู่อายิมาเลเซีย

30 พฤษภาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ต้อนรับคณะเยาวชนมาเลเซีย เพื่อสายไทย จากประเทศมาเลเซีย เพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ เช่น การทอผ้าไหมกระจกเบนและพิธีศตวรรษไทย วิถีชาติพันธุ์ อันเป็นการเสริมสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

พฤษภาคม สูดความสุขของผู้สูงวัย

4-27 มิถุนายน 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดโครงการอบรมหลักสูตรพฤษภาคม : สูดความสุขของผู้สูงวัย โดยมี รองศาสตราจารย์ นพ.ปัญญา ไข่มุก เป็นวิทยากร เพื่อบรรยายให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้สูงวัย และเสริมสร้างสุขภาวะทางกายและใจที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุในสังคมไทย

ลาดู ลามหิดล สานสัมพันธ์จากใจครู สู่อิศจิษย์

5 มิถุนายน 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาต่างชาติ (สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศญี่ปุ่น) โครงการ “การจัดการเรียนการสอนภาษา-วัฒนธรรมไทย รุ่นที่ 4” เพื่อแนะนำแนวทางการต่อยอดด้านการใช้ภาษาไทย ตลอดจนเป็นการเชื่อมสายใยและสายสัมพันธ์ ระหว่างบุคลากร และนักศึกษา

Thai Cooking at Mahidol

7 มิถุนายน 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดกิจกรรมการสอนทำอาหารไทย แก่ นักศึกษาต่างชาติจากโครงการความร่วมมือด้านวิชาการกับ College of Education, Victoria University ปีที่ 4 ณ เรือนไทย เพื่อเผยแพร่ความเป็นมาและมนต์เสน่ห์ของอาหารไทย ทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน

ขยายความร่วมมือทางการศึกษา เพื่อยกระดับองค์ความรู้ทางวิชาการ

11 มิถุนายน 2562

รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันฯ ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (MOU) กับ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและการวิจัย

การพัฒนาเส้นทางอาชีพวิชาการ

21 มิถุนายน 2562

การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาเส้นทางอาชีพวิชาการตอนต้น” ในหัวข้อ “Writing to get published: the do’s and don’ts that journal editors advise” โดยมี Assoc.Prof.Dr.Mark Vicars เป็นวิทยากร เพื่อเผยแพร่เทคนิคการเขียนงานเชิงวิชาการ

Farewell Party

21 มิถุนายน 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดกิจกรรม “Farewell Party” แก่อาจารย์และนักศึกษา Victoria University ประเทศออสเตรเลีย ณ ห้องพุทธศิลป์ ชั้น1 เพื่ออำลาอาจารย์และนักศึกษาที่ได้มาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย

ผณีกำลึงกาดิ นัาวิจัยก้าวทลสุสากล

26 มิถุนายน 2562

สลาบับวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย ต้อนรับ Professor Stephen Moore ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์ เพื่อปรึกษาหารือในการทำความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างประเทศไทยและประเทศออสเตรเลีย อันจะเป็นการยกระดับรากฐานงานวิจัยไทยให้ก้าวสู่ระดับสากล

เย็บยามยวน

26 มิถุนายน 2562

โครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมและการเป็นผู้ประกอบการบนพื้นฐานภาษาและวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย จัดกิจกรรม Workshop “เย็บยามยวน” เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมคนไทยวน จ.ราชบุรี และส่งเสริมการสร้างอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่ผู้ที่สนใจ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น สู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย จัดโครงการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ในหัวข้อ “ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ณ เรือนไทยมหิตล และพื้นที่ท่องเที่ยวชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรมาสร้างสรรค์เป็นอาชีพสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นางุติลปไทยอันล้าค่า สู่ลีลาการพ็อนร่า

3 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย จัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการแก่นักศึกษาต่างชาติ จากโครงการ “SAWASDEE THAILAND” กองวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิตล ณ เรือนไทย เพื่อถ่ายทอดการแสดงดนตรีพื้นเมืองของไทยในแต่ละภาค

ไขกลยุทธ์ พิชิตการตีพิมพ์ วารสารฐาน SCOPUS

10 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย จัดการอบรม “A Route to Success in Writing & Publishing English Articles for International Journals” หัวข้อ “แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่การตีพิมพ์บทความในวารสารฐาน SCOPUS” เพื่อแนะนำแนวทางการเขียนบทความอย่างมืออาชีพในรูปแบบสากล

ส่งต่อความเป็นไทย ให้ก้าวไกลสู่แดนอาทิตย์อุทัย

22 - 26 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “TUFs & MU Workshop on Traditional Thai Culture” แก่นักศึกษาและประชาชนชาวญี่ปุ่น ณ Tokyo University of Foreign Studies ประเทศญี่ปุ่น เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของไทย

เฉลิมฉลอง 67 พรรษา องค์มหาราชัน

26 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย เข้าร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 67 พรรษา ณ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิตล เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เรียนรู้ฐานวัฒนธรรม เลิศล้ำรากถิ่นฐาน

31 กรกฎาคม 2562

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย จัดเวทีพูดคุยขยายเครือข่ายวิชาการในประเด็น Cultural Diversity and Migration เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์การเขียนและการต่อยอดการพัฒนางานวิจัยเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นโดยถูกบังคับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

THE POWER OF MUSIC AND ARTS

AUTHORS: TODD AND MARY SAURMAN

We began our journey working in music and creative arts therapy over 40 years ago. Our work included psychiatric and special needs populations, helping people use familiar and meaningful music and other artistic genres for healing of body, mind, and spirit. In working with special needs children and adults we designed activities for teaching needed concepts or skills. This was done through holistic learning techniques, often creating new songs and movement experiences for developing needed life competencies.

We, as guest faculty, were asked to participate with Mahidol University in a community outreach project involving RILCA (Research Institute for Languages and Cultures of Asia) staff and interns. The project focused on providing music, dance, and meaningful activities for two different sessions of approximately 50 orphans and special needs children connected with Christian Care Foundation for Children with Disabilities in Bangkok, Thailand. Over 12 Mahidol staff and interns attended the sessions and worked directly with the special needs

children, allowing for more personal interaction and any needed assistance for the children during the activities.

Based on Whole Brain Learning approaches, we used music and movement (along with some related items like musical instruments and scarves) to assist the children in a holistic experience for much-needed relaxation. In addition, we demonstrated some learning techniques that can be implemented through song and movement (including counting, color identification, and body parts recognition). All of these benefits for relaxing and learning came together through fun, playful activities

that were created and utilized to help the children engage easily in the learning activities.

In addition to the music therapy sessions, we facilitated a training for the teachers, applying various music therapy and education theories for assisting the CCD staff in understanding how to use music, dance, and other art forms more effectively in both school and daily life with these special needs children and adults.

In the future, we and some Mahidol staff will follow-up on needed work with the special needs children and adults in areas of relaxation and stress management, self-regulation skills, and processing traumatic life experiences.

เสียงจากประชาชน:

VOICES OF PEOPLE

“RILCA sets a great example for a generous organization by providing sustainable benefits to the foundation

which helps the special needs children in the community...”

Mr.Todd Wayne Saurman
Ethnomusicology and Ethnoarts coordinator, SIL

“The way RILCA let us engage in immersive cultural experience through cooking is unforgettable.

The activity is a great way for everyone to come together and eat some delicious Thai food in true traditional Thai fashion...”

Ms. Alexis Leonhardt
A student from Victoria University Australia

“

I appreciate that RILCA is serving the overlooked part of the community in a meaningful way

by helping them learn to enhance their own existing tools...

”

Mrs. Mary Elizabeth Saurman
Ethnomusicology and Ethnoarts coordinator, SIL

“The workshop lets us appreciate Thai cultural dishes more deeply than we could ever learn

and the instructor made us realized that Thai food is far simpler than we thought...”

Mr.Luke Bride
A student from Victoria University Australia

“

I absolutely love the activity which RILCA organized. The activity fulfills my happiness. It’s a valuable experience.

Overall of Language course, it is fantastic. I had learned abundantly about Thai vocabulary...

”

Ms.Emily Colbert
Pre-service Teacher Australia

“I think RILCA has a high potential to bring out student’s abilities. RILCA has a high caliber in both personnel and facilities...”

Dr. Ami Zarchi
Researcher working at RILCA

VOICES OF PEOPLE VOICES OF PEOPLE VOICES OF PEOPLE

“หลักสูตรพัฒนาปัญญาเป็นการ
แนะนำแนวทางการใช้ชีวิตและ
การพัฒนาตนเองในวัยสูงอายุ
อย่างมีความสุข ตลอดจนสร้าง
มิตรภาพที่ดีและสร้างพื้นที่ให้
กับผู้สูงอายุในการอยู่ร่วมกันใน
สังคม”

สุกัญญา เกตุคอย
หัวหน้าวงดนตรีไทย คณะเกตุคอย

“โครงการพัฒนาปัญญาไม่ได้เป็นแค่กิจกรรมที่มอบ
ความรู้ แต่ยังเป็นเหมือนสถานที่ที่มอบโอกาส
ให้กับคนวัยเกษียณได้มาพบเจอกันและทำ
กิจกรรมร่วมกัน

ซึ่งสถาบันฯ คำนึงถึงความสำคัญ
ของการสร้างสังคมให้กับผู้สูงอายุ
ผู้ที่มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในอนาคต
อย่างต่อเนื่อง”

จรรยา นราคร
อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม

“รู้สึกประทับใจที่สถาบันฯ จัด
กิจกรรมที่สร้างสรรค์ และมี
ประโยชน์ในการแลกเปลี่ยน
วัฒนธรรมผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน
ระหว่างวัฒนธรรมไทยและ
ตะวันตก”

พิมพ์วิภา ชีพละไม
นักศึกษา มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย

หลักสูตรพัฒนาปัญญา เป็นการนำ
องค์ความรู้ด้านสุขภาพ ศิลปะ
และวัฒนธรรม มาผสมผสานได้
อย่างลงตัว ทำให้ตนเองเห็นถึง
ความสำคัญและเข้าใจถึงแต่ละ
องค์ความรู้ได้อย่างแท้จริง

จากเดิมที่รู้อยู่แล้ว แต่ไม่แน่ใจ ตอนนี้ตนเองกลายเป็นคนที่มีรู้ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นคนที่ “รู้จริง”

คุณศิริวัฒน์ เจียมอนุสรณ์
นักอัญมณีศาสตร์ (Gemologist)

“รู้สึกชื่นชมที่สถาบันฯ ตระหนัก
ถึงความงดงามของศิลปวัฒนธรรม
ของชาวไทยวน ซึ่งเป็นสิ่งที่หลายคน
ไม่รู้จัก และหลงลืมไปในปัจจุบัน
สถาบันฯ ทำให้เอกลักษณ์ของ
ชาวไทยวนมีชีวิตขึ้นอีกครั้ง”

โดยนำกระบวนการทำยามยวนมาเผยแพร่
และนำไปต่อยอดเป็นอาชีพได้”

สิริรัศมี จันทร์มาลาภา
บุคคลทั่วไป

“
ในฐานะผู้สูงอายุ สิ่งที่เราให้ความสำคัญก็คือ
เรื่องของสุขภาพ การท่องเที่ยว และการเรียนรู้
ศิลปวัฒนธรรม

หลักสูตรพัฒนาปัญญา นอกจาก
ได้ความรู้แล้ว ยังได้แรงบันดาลใจ
ในการใช้ชีวิตและดูแลสุขภาพ
ให้ดียิ่งขึ้น

สมศรี ตูลานนท์
บุคคลทั่วไป

หลากมิติ หลายวัฒนธรรม สานสัมพันธ์ในความต่าง

เรื่อง: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริจิต สุนันตี

ประธานหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาพหุวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

หลักสูตรปริญญาเอกพหุวัฒนธรรมศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย เปิดรับนักศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 การเรียนการสอนและกิจกรรมของหลักสูตรเน้นการวิจัยขั้นสูงเกี่ยวกับความหลากหลายทาง วัฒนธรรมในหลายมิติ ทั้งด้านนโยบาย การศึกษา ภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และเพศสภาวะ นักศึกษาใน หลักสูตรมาจากหลายประเทศ เช่น ไทย จีน อินเดีย ฮองกง ฟิลิปปินส์ เมียนมาร์ และมาเลเซีย การเรียนการสอนและ กิจกรรมต่างๆ ของหลักสูตรดำเนินการเป็นภาษาอังกฤษ หลักสูตรมีทุนสนับสนุนการศึกษาบางส่วนสำหรับนักศึกษา ต่างชาติ และทุนปริญญาเอกกาญจนาภิเษกสำหรับนักศึกษาไทยที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ประเด็นการศึกษาของ นักศึกษามีความหลากหลาย เช่น การบริโภคกราฟท์เปียร์ในประเทศไทยกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงอาหารและ เครื่องดื่ม หลักสูตรการศึกษาสำหรับนักเรียนลูกแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย การเรียนการสอนแบบพหุวัฒนธรรม สำหรับโรงเรียนในประเทศเมียนมาร์ ผลกระทบของการย้ายถิ่นหลังเกษียณในเมืองพัทยา การย้ายถิ่นของครู ชาวฟิลิปปินส์ในประเทศไทย ความบกพร่องสมรรถภาพทางเพศกับความเป็นชายในสังคมไทยและจีน ศาสนาฮินดู กับวัฒนธรรมการบริโภคในสังคมไทย วัฒนธรรมและผลกระทบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย การบริโภค อาหารอาเซียนในประเทศฝรั่งเศส ภาพยนตร์สยองขวัญอาเซียนกับแนวคิดของจูเลีย คริสเตวา เป็นต้น

ก้าวสู่ปีที่ 31 กับการสืบทอดมรดกภูมิปัญญา เพลงกล่อมลูก

เรื่อง: ดร.จิตติกานต์ จินารักษ์

นักวิชาการดนตรีไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

เพลงกล่อมลูกเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Culture Heritage) ซึ่งเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่ได้รับการสืบทอดภาษา คำร้อง ผ่านท่วงทำนองแต่ละท้องถิ่นมาสู่นยุคโลกาภิวัตน์ แม้จะต้องเผชิญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างถาวร ทั้งปัญหาที่เกิดจากทัศนคติ ปัญหาการเสื่อมสูญ ปัญหาการขาดผู้สืบทอด การเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคม ฯลฯ จึงต้องส่งต่อให้คนรุ่นใหม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเพลงกล่อมลูก และปกป้องจากปัญหาดังกล่าว รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในการรู้จักคุณค่าเพลงกล่อมลูกทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศ ผ่านการจัดประกวดเพลงกล่อมลูก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี เป็นผู้ดำเนินการจัดการประกวดเพลงกล่อมลูกในครั้งแรก ได้ให้สัมภาษณ์ว่า กิจกรรมเพลงกล่อมลูกเริ่มต้นจากโครงการบันทึกเพลงกล่อมลูกภาคกลาง อำนวยการโดย ศ.เกียรติคุณ นายแพทย์ พูนพิศ อมาตยกุล ร่วมกับ ศ.เกียรติคุณ ดร.คุณหญิงสุริยา รัตนกุล และรศ. ดร.พินิจ รัตนกุล ซึ่งเป็นเสียงร้องของท่านอาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) รุ่นแรกเป็นต้นฉบับ มีจำนวนกว่า 30 เพลง เผยแพร่โดยไม่คิดมูลค่าใดๆ ต่อเนื่องเป็นเวลาเกือบ 2 ปี จึงเริ่มจัดการประกวดเพลงกล่อมลูกภาคกลางในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อปี พ.ศ.2531 โดยได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากสถาบันการศึกษา หมู่บ้าน หน่วยงานเอกชน กระทั่งปี พ.ศ. 2533 ศ.เกียรติคุณ ดร.คุณหญิงสุริยา รัตนกุล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท (ชื่อสถาบันฯ เดิมก่อนเปลี่ยนชื่อสถาบันฯ เมื่อปี พ.ศ. 2552) และคณะกรรมการจัดการประกวดเพลงกล่อมลูกในขณะนั้นได้ริเริ่มให้มีการจัดการประกวดเพลงกล่อมลูกสี่ภาค ด้วยความตั้งใจอนุรักษ์ พื้นฟู และส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นหลังรู้จักเพลงกล่อมลูกที่ปู่ย่าตายายได้ขับกล่อมสืบทอดกันมา ซึ่งในปัจจุบันนี้หาฟังได้ยาก

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ได้เล็งเห็นความสำคัญของเพลงกล่อมลูกจึงได้จัดการประกวดเพลงกล่อมลูกโดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมหาวิทยาลัยมหิดลให้จัดกิจกรรมการประกวดเพลงกล่อมลูกเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม ของทุกปีและเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟูเพลงกล่อมลูกของภาคต่างๆ ในประเทศไทย และเพื่อเป็นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ให้คงอยู่สืบต่อไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเนื่องในงานมหิดล-วันแม่ ของทุกปี มาจนถึงปัจจุบัน ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เป็นองค์ประธานในการพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศในการประกวดเพลงกล่อมลูกสี่ภาคประจำปี 2562

ทั้งนี้ สามารถติดตามการจัดการประกวดเพลงกล่อมลูกสี่ภาคประจำปี 2562 ได้ที่ <http://www.lullaby.lc.mahidol.ac.th>

รูปภาพ: <https://sites.google.com/site/becausetofy/4452/>

ไม่มีใครจากไป トラบเท่าที่ใจยังจดจำ

"กาญจนบุรี" ดักดีศรีแห่งสงคราม

เรื่อง: นางสาวปิยวรรณ เกาะแก้ว

นักวิชาการศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

ไม่ว่าจะเป็นภาพความรักของทหารญี่ปุ่นกับหญิงสาวชาวไทยท่ามกลางสงครามที่จบลงด้วยความตาย ทั้งรอยแผลบาดลึกในใจของคนที่ยังอยู่ อย่างนวนิยายเรื่อง “คู่กรรม” หรือ ภาพของสุนัขผู้ภักดีที่ตั้งตารอทุกลมหายใจที่จะได้เจ้านายคืนมาจากสงคราม จนได้พบกันในที่สุด อย่างนวนิยายเรื่อง “มอม” ล้วนมีฉากหลังเป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่โลกได้จารึกความโหดร้ายไว้ให้ปรากฏตราบนิจปัจจุบัน “สงครามโลกครั้งที่ 2”

กาญจนบุรี เมืองแห่งอารยธรรม ประวัติศาสตร์การค้า และสงคราม เมืองที่ฝังร่างกายและจิตวิญญาณของผู้คนนับร้อยนับพัน เมืองที่ฝังความทรงจำความหวังอันเจ็บปวดของผู้คนนับหมื่นนับแสน เมืองที่ยังคงมีผู้คนเดินทางไปตามหาคนที่รักที่ถูกพรากไปด้วยสงครามอยู่ทุกวัน นอกจากนี้ยังมีนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติอีกมากมายแวะเวียนไปเยี่ยมเยียนและสัมผัสประวัติศาสตร์อยู่เสมอ ทั้งสะพานข้ามแม่น้ำแคว เส้นทางรถไฟสายมรณะ สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก และพิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด

วันนี้ ที่ “สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก” หรือ “สุสานทหารสหประชาชาติ” หรือ “ป่าช้าอังกฤษ” เนื้อที่ราว 17 ไร่ แผ่นป้ายทองเหลืองจารึกชื่อ อายุ และประเทศของทหารผู้เหนื่อยล้าที่หลับใหลอยู่ภายใต้สถานที่เงียบสงบแห่งนี้จำนวน 6,982 แผ่น ถูกจัดวางเรียงรายอย่างเป็นระเบียบสวยงาม มีดอกไม้สดดอกเล็กๆ ขึ้นสลักระหว่างแถวปานประหนึ่งจะเคารพบรรดาทหารกล้าเหล่านั้น แสงสีส้มอ่อนๆ ยามเย็นกระทบร่างชายแก่ท่าทางใจดีชาวออสเตรเลียท่านหนึ่งกำลังเดินอย่างเร่งรีบอยู่ท่ามกลางระหว่างแถวของหลุมศพ สายตาจับจ้องอยู่ที่แผ่นทองเหลืองสลักเหล่านั้นแผ่นแล้วแผ่นเล่าด้วยกำลังตามหาญาติที่เสียชีวิตในสงคราม แหวดตาและน้ำเสียงที่หงาเศร้า และผิวดวงเมื่อบอกกับผู้เขียนว่า “ไม่พบ” ยังติดอยู่ในความทรงจำอย่างยากที่จะลืมเลือน

ที่ “พิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด” พิพิธภัณฑ์ที่รัฐบาลออสเตรเลียรวบรวมข้อมูลและสร้างขึ้นเพื่อเป็น

อนุสรณ์แห่งสงครามให้เชลยศึกชาวออสเตรเลียและฝ่ายพันธมิตร ภายนอกอาคารมีเส้นทางเดินธรรมชาติโรยกรวดกว้างขนาดพอเดินสวนกันได้ นำทางไปยังช่องเขาขาดสถานที่ทางประวัติศาสตร์อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนของทางรถไฟสายมรณะที่ทหารพันธมิตรถูกบังคับให้สร้างขึ้นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อให้ลำเลียงเสบียงและกองกำลังญี่ปุ่นจากประเทศไทยไปยังประเทศพม่า ความร่มรื่นของสวนไฟระหว่งทางและความเย็นสบายจากสายลมช่วยผ่อนคลายความหดหู่ไปได้มาก

บริเวณถ้ำกระเซส ถ้ำที่เคยเป็นที่พักของเชลยศึกเป็นทางรถไฟโค้งเลียบริมผาสูงชันความยาวกว่า 450 เมตรมองเห็นแม่น้ำแควน้อยไหลเอื่อยอยู่เบื้องล่าง ทางรถไฟ

สร้างโดยแรงงานทหารพันธมิตร เชลยศึก และกรรมกรชาวจีน ญี่ปุ่น ชาว มลายู พม่า อินเดียกว่า 61,700 คน มีสถานีเริ่มต้นที่หนองปลาตุ๊กจังหวัดราชบุรี ผ่านกาญจนบุรีข้ามแม่น้ำแควใหญ่ไปทางทิศตะวันตกจนถึงด่านเจดีย์สามองค์โดยมีปลายทางอยู่ที่เมืองทันบูชายัตของพม่า รวมระยะทาง 415 กิโลเมตร ปัจจุบันสิ้นสุดลงที่สถานีรถไฟน้ำตก มีรถไฟผ่านทั้งหมด 3 ขบวนต่อวัน

การเดินทางสู่อดีตในสถานที่ประวัติศาสตร์ครั้งนี้ทำให้เห็นความโหดร้ายที่มนุษย์กระทำต่อมนุษย์ด้วยกันเพียงเพราะความต้องการของตัวเองและพวกพ้อง เห็นความหวังของคนรอคอยที่ดับลงครั้งแล้วครั้งเล่าในขณะที่ความทรงจำยังคงอยู่ตลอดไป แต่ไม่เป็นไร ไม่มีใครจากไปตราบเท่าที่ใจยังจดจำ

ภาพนิทรรศการ “พิพิธภัณฑ์ช่องเขาขาด”

สุสานทหารสหประชาชาติ

CONTACT US: คุยกับเรา

เรือนไม้แห่งคุณค่า

ชาวด้าแห่งวัฒนธรรม

เรื่อง: นางสาวทิพวัลย์ ตักดีดา นักศึกษาฝึกงานสื่อสารองค์กร

ขอบคุณข้อมูลจาก นายอนุรักษ์ ก้านจันทร์ หัวหน้างานบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

อาคารเรือนไทย มหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาเขตศาลายา) หรืออีกชื่อหนึ่งคือ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) อยู่ภายใต้การดูแลของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ซึ่งเป็นสถาบันที่มีความเป็นเลิศในด้านศิลปวัฒนธรรม โดยอาคารเรือนไทยถือเป็นส่วนสำคัญของ Cultural Zone และเป็นหนึ่งใน Landmark ของมหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากนี้ ยังเป็น 1 ใน 20 เรือนไทยภาคกลางและเป็น 1 ใน 37 เรือนไทยทั่วประเทศที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสถาปัตยกรรมไทยที่ทรงคุณค่าระดับชาติ ตลอดจนได้รับการตีพิมพ์ลงในนิตยสาร BANN THAI ซึ่งมีคุณนิตี สถาปิตานนท์ ศิลปินแห่งชาติเป็นบรรณาธิการ

อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินยกเสาเอกเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529 ตัวอาคารเป็นสถาปัตยกรรมไทยที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ปลูกตามแบบแผนของเรือนคหบดีภาคกลาง (เรือนของผู้มีฐานะ) ที่สะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมทางศิลปวัฒนธรรมทั้งในด้านความเป็นอยู่ ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อ ภายในอาคารแบ่งเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน ประกอบด้วยห้องสำหรับจัดแสดงนิทรรศการ ห้องบรรยาย และห้องจัดพิธีกรรมทางศาสนา บริเวณชานและเรือนขวางใช้เป็นสถานที่รับแขก แสดงศิลปวัฒนธรรมและงานประเพณีต่างๆ ทั้งนี้ อาคารเรือนไทยเปิดให้บริการแก่บุคลากร นักศึกษา รวมถึงประชาชนทั่วไปใช้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการสัมผัสถึงบรรยากาศแห่งความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นงานอบรม สัมมนา งานแต่งงาน หรืองานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนเป็นสถานที่ถ่ายทำละคร อิงประวัติศาสตร์ของตัวละครที่มีฐานานุศักดิ์เหมาะกับเรือนไทยในระดับขุนนางชั้นสูงอีกด้วย

หากคุณกำลังมองหาสถานที่ที่มีกลิ่นอายของความเป็นไทย และต้องการสัมผัสวัฒนธรรมแบบ Cultural Experience สามารถให้เราเป็นส่วนหนึ่งในโอกาสพิเศษนั้น เรายินดีที่จะร่วมสร้างความทรงจำครั้งสำคัญกับคุณ

ติดต่อคุณอนุรักษ์ ก้านจันทร์ โทร : (662) 8002344

E-mail : mai_fine@hotmail.com

LEARN AS IF YOU WERE TO LIVE FOREVER

MASTER'S

- CULTURAL STUDIES
 - LINGUISTICS
- LANGUAGE & INTERCULTURAL COMMUNICATION (WEEKEND PROGRAM)

PH.D.

- LINGUISTICS
- MULTICULTURAL STUDIES (INTERNATIONAL PROGRAM)

More Information

**YOUR ACADEMIC JOURNEY
STARTS AT RILCA**

APPLICATIONS: 01:11:19 TO
More Information

TEL: 02-800-2303